

Schoolplan Gymnasium Novum 2014-2019

Voor u ligt het schoolplan van Gymnasium Novum voor de periode 2014 – 2019. Het schoolplan is een document dat zijn ontstaansgrond vindt in artikel 24 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.

De functies van het schoolplan

Het schoolplan wordt door onze school gezien als een belangrijk sturingsinstrument met interne en externe consequenties. Extern als middel tot dialoog met onze omgeving.

Intern zal dit plan gebruikt worden om:

- alle betrokkenen in korte tijd inzicht te geven in onze belangrijkste denkbeelden betreffende verschillende beleidsterreinen.
- de ontwikkelingen in de schoolorganisatie in de komende jaren te inspireren, plannen en aan te sturen. Daarbij wordt de nadruk gelegd op betrokkenheid van allen binnen de schoolorganisatie.

De voortgang van het schoolplan wordt inclusief de bijbehorende ontwikkelplannen ieder jaar geëvalueerd en voorzien van een terugblik op het voorbije beleidsjaar. Het schoolplan geeft actueel richting aan de koers van de school. De inhoud en opzet van het schoolplan 2014 – 2019 is deels gebaseerd op bestaande documenten en vastgesteld beleid.

Deel I gaat over de algemene gegevens van de school.

- In hoofdstuk 1 vindt u de algemene feitelijke gegevens van de school en de denominatie en grondslag.
- In hoofdstuk 2 worden de kaders beschreven die door het ministerie van OCW zijn aangegeven.
- In hoofdstuk 3 wordt het Novumconcept beschreven.
- In hoofdstuk 4 wordt de missie beschreven.

Deel II gaat over de visie, krachten en ontwikkelpunten van de school.

- In hoofdstuk 5 worden de sterke punten en ontwikkelpunten van de innovatieve kennissamenleving benoemd.
- In hoofdstuk 6 worden de sterke punten en ontwikkelpunten met betrekking tot leergierige en ambitieuze leerlingen benoemd.
- In hoofdstuk 7 worden de sterke punten en ontwikkelpunten benoemd in het kader van respect, tolerantie en interesse in elkaar.
- In hoofdstuk 8 worden de ontwikkelpunten omgezet in actiepunten en worden deze in de tijd uitgezet.

De opbouw van de hoofdstukken 5, 6 en 7 is gelijk. Eerst wordt de visie beschreven. Vervolgens worden sterke punten en ontwikkelpunten onderscheiden. In hoofdstuk 8 worden uit de ontwikkelpunten beleidsvoornemens in de vorm van doelen geformuleerd. Deze worden jaarlijks uitgewerkt in zogeheten ontwikkelplannen. Deze ontwikkelplannen worden op diverse niveaus in de organisatie opgesteld, te weten door de staf op schoolniveau, door de secties op sectieniveau en door functionarissen op hun werkterrein, bijv. decanaat of leerlingenzorg. De beleidsvoornemens maken voor alle betrokkenen inzichtelijk in welke richting de school zich de komende jaren ontwikkelt.

Toelichting besluitvorming

Het schoolplan van Gymnasium Novum is voorbereid door een werkgroep bestaande uit docenten en een directielid, in studiedagen met het personeel besproken, besproken met

de ouderraad en leerlingenraad. Ook is gekeken naar de door het ministerie van OCW gegeven beleidsvoorschriften waar de school aan gehouden is. Alle input heeft geleid tot de huidige inhoud welke formeel is vastgesteld door de directie die het ter instemming heeft voorgelegd aan de MR.

Inhoudsopgave

Voorwoord en verantwoording	1
Inhoudsopgave	3
Deel I Gymnasium Novum	4
Hoofdstuk 1 Algemeen	5
Hoofdstuk 2 Beleidsvoorschriften aangegeven door het ministerie van OCW	9
Hoofdstuk 3 Het Novumconcept	11
Hoofdstuk 4 Missie	13
Deel II Visie, krachten en ontwikkelpunten van Gymnasium Novum	14
Hoofdstuk 5 Innovatieve kennisgemeenschap	15
5.1 Visie	
5.2 Sterke punten	
5.3 Ontwikkelpunten	
Hoofdstuk 6 Leergierige en ambitieuze leerlingen	19
6.1 Visie	
6.2 Sterke punten	
6.3 Ontwikkelpunten	
Hoofdstuk 7 Respect, tolerantie en interesse in elkaar	23
7.1 Visie	
7.2 Sterke punten	
7.3 Ontwikkelpunten	
Hoofdstuk 8 De beleidsvoornemens geformuleerd als doelen	27
8.1 Personeel	
8.2 Onderwijs	
8.3 Leerlingbegeleiding	
8.4 Organisatie	
Bijlage Bijlage 1 Voorbeeld Ontwikkelplan	33

DEEL I

Gymnasium Novum

Hoofdstuk 1   Algemeen

1.   School

Naam: Gymnasium Novum
Denominatie: ontwikkelingsgericht onderwijs
Rector: ad interim: mw. M.A.A.M. den Elsen-Laus
Adres: Aart van der Leeuwkade 1, 2274 KX Voorburg

Telefoon: 070 - 3004110
E-mail: info@gymnasiumnovum.nl

2.   Bestuur

Naam: Stichting Scholengroep Spinoza
Voorzitter: dhr. P. Lamers
Adres: Van Tuyl van Serooskerkenstraat 77-85, 2273 CD Voorburg

3.   Schoolgrootte

Leerlingen: 700, verdeeld over 25 basisgroepen

Medewerkers: 60 OP
                                  12 OOP
                                  2 directie

4.   Organisatie

Aan het hoofd van Gymnasium Novum staat de rector. De rector vormt samen met de conrector de directie. Directie en leerjaarcoördinatoren werken samen binnen de staf en geven gezamenlijk sturing aan de processen in school.

Rector   ad interim: mw. M.A.A.M. den Elsen-Laus
Conrector   mw. M.A.A.M. den Elsen-Laus

Coördinator leerjaar 1	mw. drs. S.H.H. Muller Msc
Coördinator leerjaar 2 en 3	dhr. drs. H.M. Lelieveld Msc
Coördinator leerjaar 4	mw. drs. L.A.T. Rolvink Msc
Coördinator leerjaar 5 en 6	mw. drs. K.H. Hendriks Msc

5.   Positionering van de school

Historie

Gymnasium Novum heeft een korte, maar rijke geschiedenis, die begint bij het convenant dat de gemeente Leidschendam-Voorburg en de Stichting Scholengroep Spinoza in 2003 met elkaar sloten. Hierin werd bepaald dat het aantal schoolgebouwen in de gemeente met één gebouw zou worden teruggebracht. In overleg met de collega-scholen van Spinoza besloten de directies van het Huygenslyceum en College Het Loo gezamenlijk een nieuwe school voor vwo te starten die op termijn zijn intrek zou nemen

in het te renoveren gebouw aan de Aart van der Leeuwkade. Hiermee was de eerste stap op weg naar het toekomstige Gymnasium Novum gezet. Een team van docenten en directieleden van beide scholen ging aan de slag en deed voorstellen voor een onderwijsconcept waarmee een werkelijk nieuwe en waardevolle uitbreiding zou worden gegeven aan het onderwijsaanbod in Voorburg. Dit Novumconcept wordt in hoofdstuk 3 verder uitgelegd.

Op 29 augustus 2006 werd Gymnasium Novum geopend door burgemeester Michiel van Haersma Buma en wethouder Tilly Zwartepoorte. Het bestuur van Spinoza bood Novum een kunstwerk aan van de Griekse kunstenaar Dimitrios Xanthopoulos: 'Mythologische Fragmenten'. In november 2010 werd het nieuwe onderkomen van Gymnasium Novum feestelijk geopend door Alexander Pechtold.

In 2012 is het besluit genomen om de atheneumafdeling uit te laten groeien om de school uiteindelijk te laten verworpen tot een categoriaal gymnasium. De consequentie hiervan was dat m.i.v. 1 augustus 2013 geen atheneumleerlingen zijn aangenomen in leerjaar 1.

Concurrentiepositie

Gymnasium Novum bevindt zich in een zeer concurrerende omgeving. Met name de ontwikkelingen op H/V-scholen in Leidschenveen en Ypenburg zijn hierbij van belang. Samen met de collega-scholen binnen Spinoza verzorgt onze school voornamelijk onderwijs aan leerlingen uit Leidschendam-Voorburg (60%), Den Haag (30%) en Rijswijk, Nootdorp en Pijnacker. De afgelopen jaren is onze school gegroeid van 0 tot ruim 700 leerlingen. Merkbaar is dat het een steeds grotere inspanning vereist om voldoende instroom te realiseren in leerjaar 1. In deze omgeving is dat slechts mogelijk als het aanbod van onze school onderscheidend en uitdagend is, de kwaliteit hoog is en als dit ook in de buitenwereld wordt (h)erkend.

De school kiest ervoor om op een aantal terreinen zich te onderscheiden van de naaste concurrenten. Daarbij zijn vier speerpunten te herkennen. De school heeft als categoriaal gymnasium veel aandacht voor de begaafde leerling in het algemeen. Daarnaast hanteert de school een eigen pedagogisch-didactisch model: het "Kwadraat Leren". Een positief punt is de kleinschaligheid van de school met 650-725 leerlingen.

Omgeving

Gymnasium Novum wil een positieve bijdrage leveren aan de omgeving waarin het staat. Dat betekent dat er regelmatig contact met de buurt noodzakelijk is. Er wordt aandacht besteed aan het voorkomen van overlast door leerlingen in de omgeving. De school is in beperkte mate beschikbaar voor een maatschappelijke buurtfunctie. Dit uit zich bijv. in het beschikbaar stellen van de school op dinsdagavond aan een non-profit bridgevereniging met ongeveer 100 leden. Diverse basisscholen gebruiken onze theaterfaciliteiten voor het opvoeren van hun groep-acht-musical. De maatschappelijke stage in leerjaar 4 draagt eveneens positief bij aan het contact school-omgeving.

Samenwerkingsverbanden

Gymnasium Novum neemt deel aan tal van netwerken en samenwerkingsverbanden. Hieronder volgt een opsomming:

Naam	Soort overleg	Vertegenwoordiging
Schooldirecteuren overleg (SDO)	Rectoren en directeuren van alle 8 Spinoza scholen. Elke 6 weken.	Rector
Semper Movens	Samenwerking tussen ca. 10 scholen in Zuid-Holland op het gebied van	Rector

	personeelsbeleid en kwaliteitsbeleid. Rectorenoverleg ca. 6 keer per jaar. Elke 3 jaar wordt de school gevisiteerd, het meest recente bezoek had plaats in 2013.	
Rode Loper	Werkgroep namens 40 overige VO scholen in de Haagse Regio op het gebied van leraren opleiden. De Rode Loper fungeert als initiator van allerlei projecten op dit gebied en als penvoerder van overheidssubsidies op dit terrein. Ca 1-2 x per jaar overleg.	Rector
Pre-University College	Honours programma van de Universiteit van Leiden voor leerlingen van 40 scholen VO uit de regio. Ca 4 keer per jaar is er overleg.	Rector en studietoelichtingscoördinator
Zorgoverleg	Overleg met scholen uit de regio. Ca. 6 keer per jaar.	Zorgcoördinator
BOVO	Overleg tussen basisscholen en scholen voor VO. Ca. 5 keer per jaar	Leerjaarcoördinator leerjaar 1, conrector en soms mentoren
Politie	Veiligheidsoverleg met de politie Haaglanden en diverse scholen voor VO in Voorburg-Leidschendam. Ca. 6 keer per jaar.	Veiligheidscoördinator
Jet Net	Samenwerking met het bedrijf DSM te Delft in het kader van LOB bèta en bèta-onderwijs.	Conrector
leerKRACHT	initiatief om een cultuurverandering binnen school te realiseren. Wisselend aantal contactmomenten	Hele team
Leerlabs	Samenwerking met verschillende scholen op het gebied van differentiatie	een werkgroep

1.6 Financiën

De financiële situatie van de scholengroep Spinoza dient versterkt te worden zoals te lezen is in de kaderplannen die jaarlijks worden opgesteld door het bestuur van de scholengroep Spinoza ("De stormbal gehesen" uit 2012 en "De dijk overstroomt" uit 2013). In de komende jaren lijkt de bovenschoolse afdracht te stabiliseren. Deze afdracht wordt gebruikt voor bovenschoolse kosten zoals vervanging zieken, BW-, WW- en WGA-lasten, kosten spaarBAPO, opbouw en behoud reserve scholengroep enz. en voor de kosten van het bestuursbureau (BBOA).

Dit betekent dat binnen de begroting van GN jaarlijks ongeveer € 500.000,= gereserveerd dient te worden voor bovenschoolse kosten (15% van de totale lumpsum voor Gymnasium Novum) en kosten voor het bestuur en bestuursbureau ter grootte van ongeveer € 200.000,= (6% van de totale lumpsum voor Gymnasium Novum). Door een inkrimping van de personele bezetting van de afdeling automatisering en overige bezuinigingen binnen het bestuursbureau zullen deze kosten in de toekomst naar verwachting licht dalen tot ongeveer € 180.000,= per jaar. Dit betekent dat structureel 20% van de lumpsum aan bovenschoolse kosten besteed dient te worden. Landelijk

variëren de percentages van 12-20%. Spinoza kent een eigen toedeling van de gelden uit de lumpsum. Deze toedeling wordt in 2014-2015 tegen het licht gehouden en waar gewenst herzien. Er ligt dus een blijvende taak voor het bestuur om deze kosten omlaag te brengen en zo laag mogelijk te houden, zodat de lumpsum zoveel mogelijk beschikbaar is voor het onderwijsproces.

1.7 Inspectie van het Onderwijs

De inspectie heeft in januari 2015 voor de eerste maal een bezoek gebracht aan onze school. Het eindoordeel is voldoende, waarmee een basisarrangement van kracht blijft. Het volledige rapport is te vinden op de website van onze school.

1.8 Categorieel gymnasium

Gymnasium Novum is een categorieel gymnasium. De klassieke talen bieden, naast kennis die een grote rol speelt in kunst, cultuur, historie en rechtspraak, ook een mogelijkheid om creatief te denken. Om een klassieke taal te kunnen doorgronden, moet er gepuzzeld worden op ingewikkelde zinsconstructies en moet een leerling zich langdurig kunnen concentreren. De beste resultaten worden behaald in een omgeving waar het volgen van de klassieke talen niet ter discussie staat, daarom hebben wij gekozen een categorieel gymnasium te zijn..

1.9 Denominatie en grondslag van Gymnasium Novum

De moederscholen van Gymnasium Novum, het Huygenslyceum en College Het Loo, wortelden in de joods-christelijke en humanistische traditie van de West-Europese cultuur. De identiteiten van het Huygenslyceum en College Het Loo hadden, hoewel vanuit verschillende vertrekpunten, eenzelfde doel voor ogen: kinderen begeleiden in het ontwikkelen van het besef van verantwoordelijkheid voor de medemens.

Gymnasium Novum heeft als erfgenaam van de beide moederscholen gekozen voor de omschrijving 'ontwikkelingsgericht onderwijs' en valt hiermee binnen de denominatie algemeen bijzonder onderwijs. Ontwikkelingsgericht onderwijs is gericht op de ontwikkeling en vorming van de persoonlijke identiteit van de leerling. Het Novumconcept is gestoeld op de visie van ontwikkelingsgericht onderwijs. Leerlingen worden uitgedaagd binnen de kaders van hun eigen ontwikkeling.

Hoofdstuk 2 Beleidsvoorschriften aangegeven door het Ministerie van OCW

Vanuit het Ministerie van OCW is beleid uitgezet op diverse gebieden die hun uitwerking hebben op het beleid en de activiteiten binnen scholen voor VO. Uit deze beleidsvoorschriften volgt een aantal ontwikkelpunten voor Gymnasium Novum.

Actieplan Beter Presteren

Het actieplan Beter Presteren bevat een samenhangend pakket aan maatregelen om elk talent te benutten en te streven naar een ambitieuze leercultuur in het voortgezet onderwijs. Er moet een cultuur ontstaan van opbrengstgericht werken, gericht op optimalisatie van de leerresultaten van alle leerlingen, en waarin een cruciale rol is weggelegd voor de docent; een ambitieuze leercultuur, met speciale aandacht voor topprestaties van de beste leerlingen en het hoog leggen van de lat. Voor het bevorderen van excellentie en hoogbegaafdheid, wordt geld beschikbaar gesteld ten behoeve van de 20% best presterende leerlingen. Binnen deze cultuur is sprake van bewust kiezen, gericht op doelmatige en zo effectief mogelijke besteding van de schaarse middelen.

Bestuursakkoord 2012-2015

In dit Bestuursakkoord wordt de gezamenlijke ambitie van het kabinet en de sector voortgezet onderwijs uitgesproken om hogere prestaties van alle leerlingen te bevorderen en de kwaliteit van het onderwijs te versterken. Hierover worden in het Bestuursakkoord concrete prestatieafspraken gemaakt.

Scholen vertalen de gezamenlijke ambities, gekoppeld aan meetbare streefdoelen, naar de eigen situatie. Vastgelegd is hierbij hoe de scholen verantwoording afleggen.

Er zijn 5 landelijke speerpunten waarvan de ambities in het schoolplan vastgelegd dienen te worden (uitgangssituatie inclusief nulmeting, ambitieuze streefdoelen in 2015 en tussendoelen in 2013, geplande maatregelen en inzet van middelen om deze te realiseren in de vorm van ontwikkelingsplannen):

1. Leerlingen behalen goede prestaties op de kernvakken én worden breed gevormd. Er zal gericht worden ingezet op de kernvakken Nederlands, Engels, Wiskunde/rekenen, waardoor de leerprestaties van alle leerlingen op die vakken aantoonbaar verbeteren.
2. Scholen werken systematisch aan het maximaliseren van prestaties van leerlingen, dat wil zeggen dat ze opbrengstgericht werken. Ten minste 50% van de scholen zal in 2015 voldoen aan alle criteria die de Inspectie hanteert voor 'opbrengstgericht werken'.
3. Alle leraren zijn in staat opbrengstgericht te werken en het onderwijs af te stemmen op verschillen binnen de klas, niet alleen ten behoeve van de gemiddelde leerlingen, maar ook van de cognitief zwakkere en sterkere leerlingen.
4. Op de scholen is sprake van een ambitieuze leercultuur waar excellentie wordt gestimuleerd en hoogbegaafdheid wordt ondersteund. De leerprestaties van de 20% best presterende vwo-leerlingen stijgen aantoonbaar.
5. Op scholen is sprake van een lerende cultuur, waarin het niet alleen draait om het leren van leerlingen, maar ook om het leren van leraren en schoolleiders. Alle leraren en schoolleiders moeten gaan voldoen aan de geldende bekwaamheidseisen en systematisch werken aan hun bekwaamheidsonderhoud (professionalisering). Goed HRM-beleid is daarvoor een voorwaarde.

Sectorakkoord

Op 19 september 2013 is het Nationaal Onderwijs Akkoord (NOA) gesloten tussen het kabinet en de Stichting van het Onderwijs. Dit akkoord, dat aansluit bij het Regeerakkoord Rutte II en afspraken bevat voor de hele onderwijskolom, is uitgewerkt in diverse sectorakkoorden.

Op 17 april 2014 is het Sectorakkoord voor het voortgezet onderwijs gesloten. Hierin hebben het ministerie van OCW en de VO-raad – als vertegenwoordiger van schoolbesturen en scholen in het voortgezet onderwijs – afspraken gemaakt over prioriteiten, doelstellingen, maatregelen en investeringen in het onderwijs in de periode tot aan 2020. Bij het opstellen van het akkoord is voortgebouwd op de ervaringen met en de resultaten van eerder genomen maatregelen en afgesloten akkoorden, zoals het hierboven genoemde Bestuursakkoord VO 2012-2015 en het Actieplan Beter Presteren. Het Sectorakkoord VO legt de gezamenlijke ambities voor de sector voortgezet onderwijs voor de komende periode vast en deze ambities raken aan de drie hoofdlijnen: *de vormgeving van toekomstbestendig (I) door professionele scholen (II) die op verantwoorde wijze rekenschap afleggen (III).*

De ambities om toekomstbestendigheid te vergroten zijn (1) uitdagend onderwijs voor elke leerling, (2) eigentijdse voorzieningen, (3) brede vorming voor alle leerlingen en ten slotte (4) partnerschap in de regio.

Ten aanzien van de ambities voor professionele scholen zetten OCW en VO-raad in op twee lijnen: het versterken van scholen als lerende organisaties en het koppelen van onderwijs- en personeelsontwikkeling.

Het afleggen van rekenschap en verantwoording ten slotte vereist dat er nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht moeten komen; de instrumenten van gisteren zijn niet langer geschikt om het onderwijs van morgen te beoordelen.

In het Sectorakkoord VO is afgesproken dat scholen de schoolspecifieke uitwerking en uitvoering van de gezamenlijke ambities vastleggen in hun schoolplan. De formele verantwoordingsmomenten die zijn afgesproken zijn 2017 en 2020.

Hoofdstuk 3 Het Novumconcept

Vanaf het begin van het Novum klinkt het ideaal van de homo universalis, de mogelijkheid bieden aan leergierige leerlingen om een brede ontwikkeling te krijgen. Een innoverende kennissamenleving met een groot aanbod van vakken en activiteiten daagt elke leerling uit om de wereld te ontdekken en zich te ontplooien naar eigen kunnen.

Nu het Novum is uitgegroeid tot een volledig gymnasium is duidelijk dat *ontdekken, ontwikkelen en ontplooien* de kernwoorden zijn die tot uitdrukking brengen wat we willen: ontwikkelingsgericht werken. Ontdekken speelt een grote rol in de levensfase waarin de leerlingen zich bevinden. Het maakt de wereld groter, geeft nieuwe mogelijkheden en enthousiasmeert. Dit kan alleen als ontdekken meer is dan het bekijken van het aanbod: er dient van alles geproefd te worden. Door met de ontdekkingen aan de slag te gaan, kunnen leerlingen zich ontwikkelen en tot verdere ontplooiing komen. Een ontplooiing, die per individu zal verschillen, geeft ruimte aan idealen en biedt kansen om dromen te verwezenlijken. Gymnasium Novum probeert steeds opnieuw de beste omgeving te creëren om ruimte te bieden voor het proces van ontdekken en ontplooien. Sterker nog, zij stimuleert leerlingen om hun dromen na te jagen. Dit alles heeft duidelijke consequenties voor de school. Structuren, didactiek en aanbod kunnen steeds aan verandering onderhevig zijn omwille van doordachte “innovatie”.

Wij beschouwen het als onze opdracht om de leerlingen te begeleiden op hun levenspad waarbij we ze zichzelf en de wereld moeten kunnen ontdekken, en zich kunnen ontplooien tot een breed ontwikkeld en uitstekend op een vervolgstudie voorbereid, maatschappelijk verantwoord handelend en zowel zelfstandig als in teamverband opererend individu. Daarom kent onze school een sociaal warme, veilige, positief stimulerende, intellectueel-kritische en krachtige leeromgeving, en zijn er voor de leerling veel routes mogelijk om tot verbreding en verdieping te komen. Authenticiteit en creativiteit worden gerespecteerd en aangemoedigd.

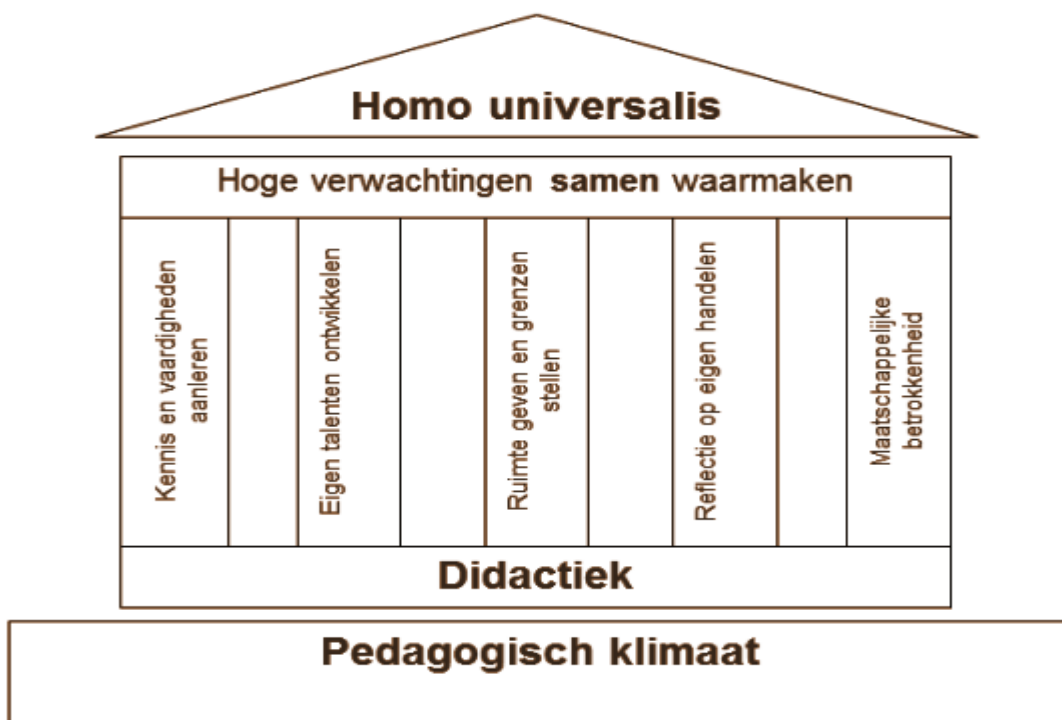
Daarbij vinden we het belangrijk dat de individuele ontplooiing zo gericht is dat zij bijdraagt aan maatschappelijk verantwoord handelen. In die zin kiezen we voor cognitief en vormend onderwijs. Binnen ons concept ligt besloten dat wij geloven in een combinatie van “the best of both worlds”. Wij kiezen er bewust voor eigenwijs te zijn en de dingen op onze eigen wijze te doen. Wij behouden de waardevolle elementen van het traditionele klassieke systeem, zeker waar dat de efficiency van de kennisoverdracht ten goede komt. EN wij omarmen de elementen van het nieuwe leren, bijvoorbeeld als het gaat om een toenemende mate van autonomie waarbij wij de leerling steeds meer verantwoordelijk leren te zijn voor zijn eigen leerproces. Door de kennisoverdracht zo efficiënt mogelijk plaats te laten vinden blijft er tijd over voor de verbreding en verdieping die wij nastreven en die voor ons deel uitmaken van de meerwaarde van het “Kwadrant Leren”. De ontwikkeling van de goede leerling die begint aan zijn leerproces binnen onze kennissamenleving naar een goede student binnen het W.O. zien wij niet als een lineair proces: wij bieden meer en dat noemen wij “Kwadrant Leren”.

Kwadrant leren is eigenwijs en eigentijds leren en het uitgangspunt is dat docenten en leerlingen samen een ontwikkeling doormaken. Allen die deel uitmaken van onze kennissamenleving denken na, lezen, leren en ontwikkelen zich zo breed mogelijk. Docenten en leerlingen gaan samen een verbinding aan waarin beide partijen zich veilig kunnen voelen en in vertrouwen samen kunnen leren. Daarbij staan het verwerven van kennis en de brede ontwikkeling en de groei van de leerling centraal. De ontwikkelgroep ‘Onderwijsconcept Nieuwe School’ verwoordde het als volgt: Binnen ons concept ligt besloten dat wij geloven in een combinatie van “the best of both worlds”. Wij kiezen er bewust voor eigenwijs te zijn en de dingen op onze eigen wijze te doen. Wij behouden

de waardevolle elementen van het traditionele klassikale systeem, zeker waar dat de efficiency van de kennisoverdracht ten goede komt. EN wij omarmen de elementen van het nieuwe leren, bijvoorbeeld als het gaat om een toenemende mate van autonomie waarbij wij de leerling steeds meer verantwoordelijk leren te zijn voor zijn eigen leerproces. Door de kennisoverdracht zo efficiënt mogelijk plaats te laten vinden blijft er tijd over voor de verbreding en verdieping die wij nastreven en die voor ons deel uitmaken van de meerwaarde van het Kwadraat Leren.

Respect voor en verdraagzaamheid tegenover de medemens zijn voor ons de kernwaarden van de samenleving. De leerlingen en het personeel dragen hier samen verantwoordelijkheid voor. Op school wordt grote waarde gehecht aan de vrijheid van meningsuiting, mits deze in overeenstemming is met onze kernwaarden en dus niet kwetsend is voor de ander. Elke levensvisie en geloofsovertuiging, die de bovengenoemde waarden in zich bergt, wordt op school gerespecteerd en geaccepteerd. Elk kind, ongeacht ras, geloof, politieke of sociale achtergrond moet zich op school gekend en gewaardeerd weten.

Hieronder is in tempelvorm het Novumconcept weergegeven. Het fundament van de tempel is het pedagogisch klimaat, waarin de leerling kan ontdekken, ontwikkelen en ontplooien. Dit pedagogisch klimaat is een noodzakelijke voorwaarde om tot kennisoverdracht en leren te kunnen komen. Middels de didactische werkvormen werken docent en leerling samen aan het leerresultaat waarvan de lat haalbaar hoog ligt, vandaar dat het doel is 'hoge verwachtingen samen waarmaken'. Dit doel wordt ondersteund door vijf pijlers: kennis en vaardigheden aanleren, eigen talenten ontwikkelen, ruimte geven en grenzen stellen, reflectie op eigen handelen en maatschappelijke betrokkenheid. Door de brede opleiding die Gymnasium Novum wil bieden, ontwikkelt de leerling zich tot een homo universalis, waarbij de homo ludens, de spelende mens, niet vergeten mag worden. De leerlingen leert zowel hoofd, hart als handen te gebruiken en het onderwijs en pedagogische klimaat op Gymnasium Novum is er op gericht de leerling daarbij zo goed mogelijk te ondersteunen.

Hoofdstuk 4 Missie

Uit het Onderwijsconcept van Gymnasium Novum volgt de missie van de school:

Gymnasium Novum is een innovatieve kennissgemeenschap voor leergierige en ambitieuze leerlingen gebaseerd op respect, tolerantie en interesse voor elkaar. Ontdekken, ontwikkelen en ontplooien zijn onze kernwoorden.

De missie dient als toetssteen voor onderwijs en omgang in onze school, en als visitekaartje.

Toelichting missie:

1. Onze school maakt deel uit van de Stichting Scholengroep Spinoza, die wil voorzien in een aantrekkelijk pluriform aanbod van onderwijs in Leidschendam-Voorburg en omstreken. In dat kader richt onze school zich op leergierige en ambitieuze leerlingen die hun passies en talenten willen ontdekken en ontwikkelen, en bereid zijn om zelf veel te doen.
2. Onze waarden ontleen wij aan de universele rechten van de mens. Kernwaarden zoals respect, vertrouwen en verdraagzaamheid zijn daardoor vanzelfsprekende waarden binnen onze school.
3. Wij zijn te kenschetsen als een algemeen bijzondere school met als grondslag ontwikkelingsgericht onderwijs. Wij beschouwen het als onze opdracht om de leerlingen te begeleiden op hun levenspad waarbij ze zichzelf en de wereld moeten kunnen ontdekken, en zich kunnen ontplooien tot een breed ontwikkeld en uitstekend op een vervolgstudie voorbereid, maatschappelijk verantwoord handelend en zowel zelfstandig als in teamverband opererend individu.
4. Docenten, ondersteunend personeel en leerlingen vormen samen een kennissgemeenschap. Docenten begeleiden leerlingen in het verwerven van kennis, maar staan ook open voor kennis en inzichten die leerlingen inbrengen: samen en van elkaar leren is het uitgangspunt. De school ziet het als een uitdaging om ook ouders in hun rol actief te betrekken bij de kennissgemeenschap.
5. Identiteitsontwikkeling en maatschappelijke vorming vinden in onze kennissgemeenschap plaats op een open, reflectieve en zelfbewuste wijze.
6. Op het gebied van onderwijs en vorming vinden steeds nieuwe ontwikkelingen plaats. Met het oog daarop zijn wij kritisch op ons pedagogisch en didactisch handelen en ons vakinhoudelijk aanbod: wij innoveren waar dat wenselijk is.

DEEL II

Visie, krachten en ontwikkelpunten van Gymnasium Novum

In al ons handelen laten wij ons leiden door de kernwoorden: ontdekken, ontwikkelen en ontplooien. Dit geldt in zowel onze dagelijkse onderwijspraktijk als op organisatorisch gebied. Wij willen leerlingen zoveel mogelijk kansen bieden om zichzelf en de wereld te verkennen, opgedane kennis uit te bouwen en te structureren, en uit te groeien tot een zelfstandig denkend en handelend persoon. Omdat deze kernwoorden uit de missie richtlijn zijn voor ons hele onderwijs en het handelen in onze organisatie spelen ze bij alle elementen van onze school een grote rol.

In de volgende hoofdstukken wordt onze visie op de onderdelen *innovatieve kennisgemeenschap, leergierige en ambitieuze leerlingen* en *respect en tolerantie voor elkaar* beschreven. De kernwoorden ontdekken, ontwikkelen en ontplooien zullen niet in een apart hoofdstuk behandeld worden, aangezien zij ten grondslag liggen aan het gehele onderwijs. Nadat de visie beschreven is, wordt aangegeven wat de reeds aanwezige sterke punten zijn van onze school. Daarna volgt welke ontwikkelpunten we kunnen benoemen. In hoofdstuk 7 ten slotte wordt een aantal ontwikkelpunten vertaald naar actiepunten voor de komende 5 jaar. Deze actiepunten vormen de basis voor de jaarlijks op te stellen en te evalueren ontwikkelplannen. Onze ambitie is om onze sterke punten vast te houden en daarnaast onze actiepunten vorm te geven.

Hoofdstuk 5 Innovatieve kennisgemeenschap

5.1 Visie

Wij zijn een innovatieve school. Wij geven ons onderwijs vorm vanuit de veranderende maatschappij en zijn daardoor kritisch op vanzelfsprekende onderwijskundige inzichten. Wij zoeken samenwerkingsverbanden met andere onderwijsinstellingen, vaknetwerken en beroepsgroepen met het oog op professionele ontwikkeling van het onderwijs en evaluatie van nieuwe trends. Om de leerling zoveel mogelijk kansen te bieden om zichzelf en de wereld te ontdekken, laten wij leerlingen kennis maken met een groot aantal vakken en thema's. Daarbij zoeken wij steeds aansluiting bij de actualiteit en de ontwikkelingen in de wereld. Onze docenten beperken zich niet tot standaard onderwijsmethoden: zij zijn arrangeur van het onderwijsmateriaal en zoeken of ontwerpen steeds het meest passende materiaal. Omdat het leren van leerlingen niet alleen plaatsvindt binnen het schoolgebouw of op vaste plekken bieden wij (een deel van het) onderwijsmateriaal digitaal aan en zoeken wij actief naar samenwerking met partijen buiten de school.

Ons gymnasium is een kennisgemeenschap: (oud-)leerlingen, docenten, OOP en ouders leren van en met elkaar. Intervisie vormt hier een onlosmakelijk onderdeel van. Vanzelfsprekend dragen docenten zorg voor het aanbieden van vakkennis, maar ook leerlingen en ouders dragen bij aan kennis en praktische ervaringen. Alle vormen van kennis en ervaringen binnen onze kennisgemeenschap willen wij mobiliseren. Wij nemen de individuele ontwikkeling en leerstijl van de leerling als uitgangspunt. Dat betekent dat wij in ons onderwijsaanbod willen differentiëren, afhankelijk van het ontwikkelingsproces van de leerling, en dat wij binnen ons aanbod ook keuzemogelijkheden geven aan leerlingen. Gepersonaliseerd leren speelt hierbij een rol. Toetsing is gericht op het verkrijgen van feedback op de kennis en vaardigheden van leerlingen. Belangrijker dan de cijfers op zich is de reflectie van de leerling op de mate waarin hij kennis en vaardigheden beheerst.

Wij vinden het van groot belang dat iedereen binnen de kennisgemeenschap op een wederzijds stimulerende wijze betrokken is bij de verwerving van kennis en vaardigheden, waarbij ieder openstaat voor ontdekkingen en ervaringen op school, in de thuissituatie en in de samenleving. Zoals in het hoofdstuk Novumconcept beschreven, nemen wij als uitgangspunt dat een leerling zichzelf en de wereld wil ontdekken en dat de school hem daartoe zoveel mogelijk de gelegenheid moet bieden. Gaandeweg zal de leerling opgedane kennis en ervaring structureren tot 'zijn' kijk op zichzelf en de wereld (in dezen verwijzen wij naar de theorie van het sociaal-constructivisme) en groeien als persoon. Wij begeleiden leerlingen individueel tot steeds grotere zelfstandigheid in leeractiviteiten en bij persoonlijke groei in menszijn. Daarbij hebben wij bijzondere aandacht voor hoogbegaafdheid. Wij streven naar een zo groot mogelijke verantwoordelijkheid van de leerling voor zijn eigen leerproces, studiekeuze en deelname aan extra-curriculaire activiteiten. Leren reflecteren hoort daarbij.

5.2 Sterke punten

personeel

- Docenten volgen voldoende bij- en nascholing op hun vakgebied, waardoor zij bekwame docenten zijn. Veel docenten zijn eerstegraads bevoegd en geven les in zowel de bovenbouw als in de onderbouw.

- Het streven is dat excellente docenten LD naast het lesgeven ook nog een andere taak hebben.
- Lesmateriaal wordt door docenten samen ontwikkeld, ook vakgroepoverstijgend.
- Docenten en OOP (maar ook ouders en bovenbouwleerlingen) delen middels o.a. Novumbanden en Novumuren ook niet-vakgebonden kennis met onderbouwleerlingen.

onderwijs

- Het onderwijs in de reguliere vakken is gecompact, hierdoor wordt een winst in onderwijstijd behaald, waardoor er ruimte is voor vakoverstijging, extra vakken en de Novumband. Hiermee geven wij vorm aan verrijking, verbreding en het duidelijk maken van de samenhang tussen vakken. De Novumband stimuleert daarnaast de zelfstandige keuze van de leerling voor een deel van zijn lesprogramma.
- Elke periode worden Novumdagen georganiseerd. Dit zijn dagen en reisweken die aansluiten bij het thema-onderwijs in de onderbouw en in de bovenbouw gekoppeld zijn aan vakken of profielen. Ook worden dagen georganiseerd rondom LOB of maatschappelijke stage.
- Bij het schrijven van hun profielwerkstuk worden leerlingen gestimuleerd om hun onderzoek te koppelen aan onderzoek bij bedrijven, non-profitorganisaties of bij universiteiten, waarbij van de kennis en contacten van zowel docenten als ouders gebruik gemaakt kan worden. Tijdens de profielwerkstukpresentatieavond delen leerlingen de opgedane kennis met elkaar, ouders en docenten door middel van een presentatie van 20 minuten over hun werkstuk.
- Bovenbouwleerlingen worden op verschillende manieren betrokken bij het onderwijs. Een substantieel aantal bovenbouwleerlingen geeft bijlessen aan andere leerlingen en er is een aantal bovenbouwleerlingen dat proeflesjes geeft op basisscholen.
- Wij stimuleren de betrokkenheid van ouders bij de studie van hun kind. Daartoe organiseren wij vakgerelateerde oudercursussen zoals Latijn en Grieks, maar ook een oudercursus studievaardigheden.

leerlingbegeleiding

- In aanvulling op de mentoren en tutores zijn er in de brugklas leerlingmentoren die de leerlingen begeleiden bij hun onderwijsproces. Bovenbouwleerlingen kiezen hun eigen tutor, die deze leerlingen drie jaar lang begeleidt, niet alleen op het gebied van onderwijs, maar ook bij loopbaanoriëntatie en sociaal-emotioneel.
- Wij onderhouden goede contacten met oud-leerlingen met het oog op het delen van hun ervaringen in studie en maatschappij en het wegwijs maken van leerlingen richting vervolgstudies.
- Novum is een JetNet school. Jetnet is een samenwerkingsverband tussen scholen, bedrijven en universiteiten. Doel is om onze leerlingen een reëel beeld te geven van bèta en technologie en hen te interesseren voor een bètatechnische vervolgopleiding.
- LOB bestaat niet alleen uit het begeleiden van de studiekeuze dmv bezoeken aan vervolgopleidingen, maar wordt aangevuld met groepsgesprekken van leerlingen olv de decaan. Bovendien wordt elk jaar een studie- en beroepenavond georganiseerd. De studievoorlichting op deze avond wordt veelal gedaan door ouders en oud-leerlingen, die op deze manier betrokken blijven bij de school.

Bijzonder is dat per vakgebied een student en een beroepsbeoefenaar aan elkaar gekoppeld worden voor de presentatie, zodat leerlingen goed inzicht krijgen in het gehele vervolgtraject.

organisatie

- Gymnasium Novum beschikt over een collegezaal, waar college aan meerdere groepen tegelijk gegeven kan worden.
- Leerlingen in de bovenbouw kunnen alle aangeboden vakken kiezen, er zijn geen stromen of verboden combinaties.
- Leerlingen die een vak laten vallen, kunnen voor dat vak een Novumcertificaat krijgen als ze dat vak ten minste een jaar gevolgd hebben, en bij de overgang naar het volgende leerjaar een voldoende stonden.
- De participatie van leerlingen in de organisatie van het onderwijs krijgt vorm in leerlingpanels per jaarlaag en een leerlingenraad.

5.3 Ontwikkelpunten

personeel

A. Het organiseren van een kennisgemeenschap vereist intervisie en reflectie binnen een stimulerende leeromgeving. Intervisie en reflectie moet beter ingebed worden in de organisatie en structuur van de school, zodat er voor uitwisseling tussen docenten voldoende mogelijkheden gecreëerd worden. Dit vraagt dus om facilitering in tijd en om een verdere verandering in de cultuur van de school.

B. Er is behoefte aan meer tijd om te werken aan de eigen professionalisering van docenten (bijscholing / deskundigheidsbevordering). Binnen het taakbeleid dient hiertoe ruimte gecreëerd te worden, waarbij docenten verantwoording afleggen over de professionaliseringsactiviteiten en de resultaten hiervan.

onderwijs

C. De examenresultaten bij klassieke talen en wiskunde dienen verbeterd te worden. Secties zullen hiervoor een ontwikkelplan moeten opstellen.

D. Uit de visitatie van Semper Movens en het rapport van de onderwijsinspectie komt naar voren dat op Novum veel docentgestuurd klassikaal onderwijs wordt gegeven. Dit strookt niet met de visie. Er moet een omslag plaatsvinden naar leerlinggestuurd onderwijs door te differentiëren in de les zodat er ook echt gepersonaliseerd onderwijs verzorgd wordt en de leerling actief is in zijn eigen leerproces. Het hiertoe gebruik maken van de digitale leeromgeving moet meer ingebed worden in het onderwijs. Deelname aan het project Leerlabs zal daarvoor inspiratie leveren.

E. Verschillende vakken weten niet van elkaar welke onderwerpen besproken worden. Dit betekent dat leerlingen vaak onderwerpen dubbel krijgen, maar ook dat verbanden die getrokken zouden kunnen worden tussen onderwerpen bij verschillende vakken, niet getrokken worden. Er moet meer overleg zijn tussen verschillende vakgroepen of in ieder geval in kaart gebracht worden wat behandeld wordt bij de verschillende vakken. Zowel in de bovenbouw als in de onderbouw is meer vakoverstijging gewenst.

F. De vakken Antieke Cultuur, WECC en K&CV vormen een doorlopende leerlijn, maar deze is voor leerlingen niet duidelijk. Er zou een nieuw, geïntegreerd, vak Kunst moeten komen, waarbij deze doorlopende leerlijn gewaarborgd wordt.

G. Novumuren kunnen meer toevoegen aan het onderwijs als er meer te kiezen is voor leerlingen. Het aanbod moet worden uitgebreid en/of de vorm veranderd.

leerlingbegeleiding

H. Op het gebied van LOB blijven leerlingen die geen activiteiten ondernemen te gemakkelijk onder de radar. Op dit moment is er geen systeem om te raadplegen welke leerling iets nog niet heeft gedaan. Verschillende activiteiten van leerlingen, zoals bijvoorbeeld bezoek aan Open Dagen, moeten geregistreerd worden in Magister.

I. Veel meer kennisuitwisseling op het gebied van leerlingbegeleiding is wenselijk, dit wordt gefaciliteerd door meer thematische bijeenkomsten te organiseren op de dinsdagmiddag over bijvoorbeeld ADD, hoogbegaafdheid, studievaardigheden, sociaal-emotionele begeleiding.

J. Er dient een betere afbakening te komen van de verschillende begeleidingstaken, zoals tutor/decaan, mentor/studiecoördinator etc.

organisatie

K. Er dient een overlegmoment voor docenten ingeroosterd te worden waarin vakoverstijgend lesmateriaal ontwikkeld kan worden.

L. Rapportvergaderingen kunnen efficiënter vormgegeven worden door bijvoorbeeld met een Google Drive document te werken.

M. Er zijn op dit moment te weinig lokalen voor het aantal leerlingen en lessen dat gegeven wordt. De huidige situatie waarin lessen in computerruimtes of in de docentenkamer gegeven worden, komt de kwaliteit van de lessen niet ten goede. Er moet meer lesruimte gerealiseerd worden.

N. Het rooster zorgt nog voor te veel problemen. Veel gehoorde klachten van docenten zijn het veel verspreid zitten door de school, het veel wisselen van lokaal en het niet evenwichtig verdeeld zijn van de uren over de week. Een veel gehoorde klacht van leerlingen is het te grote aantal tussenuren dat in hun rooster verwerkt is. Deze problemen zorgen er voor dat er niet efficiënt kan worden omgegaan met kennisuitwisseling. Het rooster heeft verbetering.

O. De gemeente Leidschendam-Voorburg dient voor adequate huisvesting zorg te dragen. Op dit moment vinden de lessen lo plaats in sporthal Essensteijn en op de velden van hockeyvereniging Cartouche. De gemeente onderzoekt op dit moment of het mogelijk is om op de huidige locatie van de Maartenshal gymfaciliteiten te realiseren voor het St.-Maartenscollege en Gymnasium Novum, wat voor Novum erg wenselijk is gezien de afstand die de leerlingen nu moeten afleggen. Als deze faciliteiten niet te realiseren zijn, zal er door Novum bij de gemeente op verdere actie aangedrongen worden.

Hoofdstuk 6 Leergierige en ambitieuze leerlingen

6.1 Visie

Wij zijn een school voor leergierige en ambitieuze leerlingen. Wij willen leerlingen dan ook de gelegenheid bieden meerdere extra vakken te volgen en aan een breed scala van extra-curriculaire activiteiten deel te nemen. Naar vermogen moet elke leerling kennis kunnen verbreden en verdiepen, en kunnen excelleren. Leergierige en ambitieuze leerlingen kunnen een deel van het reguliere programma in minder tijd volbrengen dan gebruikelijk. De onderwijstijd die hierdoor vrijkomt, wordt ingezet om leerlingen te ondersteunen waar nodig of verbreding/verrijking aan te bieden waar mogelijk. Dat houdt in dat het onderwijs voor alle leerlingen gecompact kan worden en dat we leerlingen stimuleren hun eigen uitdagingen te vinden. Leerlingen vinden de haalbare uitdaging in de zone van naastgelegen ontwikkeling. We willen leerlingen opleiden tot homo universalis, dus moeten zij kunnen kiezen tussen veel vakken, verschillende extra-curriculaire activiteiten. In de onderbouw krijgen ze een brede basis en in de bovenbouw is er de mogelijkheid tot het volgen van meerdere profielen.

6.2 Sterke punten

personeel

- Docenten worden door de decanen en coördinator studiebegeleiding op de hoogte gehouden van extra-curriculaire activiteiten die worden aangeboden door universiteiten.
- Docenten denken actief na over hoe lesstof aangepast kan worden voor leerlingen die behoefte hebben aan versnelling en compacting.
- Docenten zijn bereid om verdiepende lesstof te ontwikkelen en die aan individuele leerlingen aan te bieden.
- Docenten kunnen eigen materiaal ontwikkelen dat ook daadwerkelijk uitdagend en geschikt is voor leergierige en intelligente leerlingen.

onderwijs

- De leerlingen staan dankzij de themalessen open voor nieuwe onderwerpen en didactische middelen en worden ook uitgedaagd om zelf mee te denken over didactische werkvormen.
- Het aanbieden van extra vakken is een belangrijk middel tot verdieping. In de onderbouw kunnen leerlingen ervoor kiezen als extra vak science+ te volgen. Daarnaast kan in de bovenbouw gekozen worden voor de examenvakken Maatschappijwetenschappen, Filosofie, en de schoolexamenvakken NLT en wiskunde D.
- Op het gebied van versnelling is er een aantal mogelijkheden: leerlingen kunnen vervroegd instromen in de brugklas, bij een aantal vakken sneller door de stof heen, waarna zij zich verdiepen in dat vak, en vervroegd examen doen.
- Bij sommige vakken wordt direct verdiepende lesstof aangeboden zonder versnelling. Zo kunnen leerlingen in de onderbouw bij biologie werken met een 5 havo-boek, waarin hetzelfde onderwerp wordt behandeld dat op dat moment in de klas wordt behandeld, maar waardoor voor die leerlingen verdiepende lesstof wordt aangeboden.
- Leerlingen kunnen bij enkele vakken zelf bepalen hoe zij de leerdoelen van een lessenserie gaan behalen. Zij dienen hiervoor een voorstel in te leveren bij de docent. Deze leerlingen hoeven dan niet in de reguliere lessen te verschijnen.

- In een aantal Novumbandmodules worden onderwerpen aangeboden die niet direct aansluiten bij de vaklessen. Voorbeelden daarvan zijn: mindfulnessstraining, LOB en een Rome module.
- Verrijking buiten de klas kan in de vorm van deelname aan buitenschoolse programma's aangeboden door universiteiten. Ook deelname aan verscheidene Olympiades is mogelijk. Vanuit school zelf wordt er ook op verschillende gebieden aan verrijking gedaan: er zijn verschillende mogelijkheden voor leerlingen om zowel voor als achter de schermen bij te dragen aan toneel, open podium, sporttoernooien, debatwedstrijden, THIMUN, de Lego roboticawedstrijden en de feestcommissie. Ook neemt ieder jaar een leerling van Novum voor een jaar plaats in de jeugdgemeenteraad van Madurodam
- Bovenbouwleerlingen geven bijles in verschillende vakken.
- Veel leerlingen op Gymnasium Novum hebben een breed pakket met extra vakken die qua inhoud buiten hun profiel vallen.

leerlingbegeleiding

- Bij aanmelding van een nieuwe leerling vindt een intakegesprek plaats waarbij aandacht is voor een eventuele ontwikkelingsvoorsprong van de leerling. Bovendien vindt er een overdracht plaats vanuit de basisschool met betrekking tot de ontwikkeling van de leerling.
- Wanneer signalen van voorsprong worden opgemerkt bij een individueel vak, overlegt de vakdocent met de mentor/tutor en de coördinator hoogbegaafdheid. Als er sprake is van signalen bij slechts een enkel vak, dan gaat de vakdocent in gesprek met de leerling om te bepalen wat de onderwijsbehoefte is en welke aanpassingen gedaan kunnen worden.
- Als een leerling hoogbegaafd is, onderpresteert, of bij meerdere vakken een voorsprong blijkt te hebben, wordt er gekeken naar wat de individuele leerling nodig heeft, en wordt er een individueel traject afgesproken. Er wordt dan ook een handelingsplan opgesteld (vanaf volgend schooljaar een OPP - ontwikkelingsperspectief)
- Naast het diploma krijgen leerlingen van Gymnasium Novum bij hun diploma-uitreiking ook Novumcertificaten voor extra-curriculaire activiteiten. Dat kan Pre-university zijn of deelname aan het leerlingmentoraat of de debatclub. Zo'n Novumcertificaat kan ook worden uitgereikt voor met goed gevolg afgelegde extra modules voor vakken.

organisatie

- Op Gymnasium Novum is een coördinator studiebegeleiding. Begeleiding van onder andere hoogbegaafde leerlingen is hierdoor geborgd in de schoolorganisatie. De coördinator studiebegeleiding is ook contactpersoon voor Junior TU Delft en Pre-University College.
- Op het Gymnasium Novum is het mogelijk leerlingen vrij te stellen van het reguliere onderwijsaanbod om gebruik te kunnen maken van een uitdagend extern aanbod.
- In het rooster is ruimte voor Novumbanden en Novumuren, waar zowel verdieping als ook ondersteuning geboden kan worden.
- Leerlingdossiers worden bijgehouden in een elektronisch leerlingvolgsysteem. Hier is ruimte voor een individueel traject en ook extra-curriculaire activiteiten kunnen hierin opgeslagen worden.

- De coördinator studiebegeleiding borgt de doorgaande leerlijn van de studievaardigheden.

6.3 Ontwikkelpunten

personeel

- A. Niet alle docenten zien noodzaak tot differentiëren. Nu vanuit zowel de inspectie als het visitatierapport van Semper Movens als de enquêtes gehouden onder leerlingen aangegeven is dat differentiatie een speerpunt moet zijn, moet ruimte en tijd gemaakt worden om te experimenteren met didactische vormen om beter te kunnen differentiëren. De meerderheid van het personeel vindt overigens dat het noodzakelijk is om didactische werkvormen af te wisselen. De beperkingen die het team hierin ondervindt moeten in kaart worden gebracht en weggenomen. Leerlabs kan ons helpen bij dit traject.
- B. Een deel van het team vindt dat een leerling alle uren voor een vak moeten volgen. Er is een omslag nodig om tot het inzicht te komen dat leerlingen gebaat zijn bij individuele leerpaden.

onderwijs

- C. Versnelling en verrijking, evenals tempodifferentiatie en samenwerkend leren zijn initiatieven van individuele docenten en secties. Er is op dit moment nog te weinig centrale sturing, waardoor er geen borging, evaluatie en reflectie is. Er moet een schoolbrede structuur komen waarin de mogelijkheid tot versnellen en verrijken buiten de lessen is ingebed en leerlingen die dat aan kunnen zelf hun leerarrangement kunnen samenstellen.
- D. Minder lessen verplicht stellen voor leerlingen kan mogelijkheden bieden voor differentiatie.
- E. Om leerlingen meer uitdaging te bieden zou versterkt Engels aangeboden moeten worden naast de reguliere lessen.
- F. Een belangrijk middel tot differentiatie dat Novum al in handen heeft is de Novumband. Er is binnen en met de Novumband veel geëxperimenteerd sinds deze is ingevoerd. Het is noodzakelijk aan de Novumband meer duidelijkheid en richting te geven om alle potentie van de Novumband als middel tot differentiatie te realiseren. Een goed werkend inschrijfsysteem is hierbij noodzakelijk.

leerlingbegeleiding

- G. Leerlingen met extra leerbehoeftes zouden zelf, in overleg met hun mentor/tutor, beter in kaart kunnen brengen wat hun leerbehoeftes zijn. Dit kan gerealiseerd worden door met leerlingpanels te brainstormen over de onder C genoemde schoolbrede structuur. Leerlingen die mee willen denken, kunnen ook in hun profielwerkstuk onderzoek doen naar differentiatie, verrijking etc. onder leiding van de coördinator studiebegeleiding.
- H. Vanuit de visitatie door Semper Movens kwam naar voren dat er in de bovenbouw van Novum een sterkere neiging tot consumerend leergedrag en onderpresteren is dan in de onderbouw. De oorzaken hiervan moeten in kaart gebracht worden om hier iets aan te kunnen doen. Op deze manier komt er ook meer aandacht voor het aanboren van het potentieel van de leerling en het motiveren van leerlingen. Om de potentie van alle leerlingen in kaart te brengen is de groepsscreening van het CBO in Nijmegen een goed middel.

organisatie

- I. Leerlingen mogen examen doen in vakken waarin ze voorlopen. Onze schoolorganisatie is hier nog niet voldoende op ingericht, omdat er nog geen leerlingen zijn geweest die van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt. De komende jaren moet hier ervaring mee worden opgedaan om deze mogelijkheid goed in de schoolbrede structuur op te kunnen nemen.
- J. De organisatie van de Novumband moet verbeteren, de inhoud van de banden voor het volgend jaar dient voor het eind van het jaar bekend te zijn, en het inschrijven via Magister moet overzichtelijker worden.
- K. Er moet meer duidelijkheid komen over de contactpersonen verantwoordelijk voor de samenwerking met andere organisaties, bedrijven en universiteiten. Het moet duidelijk zijn bij wie welke taak hoort, wie aanspreekpunt is waarvoor etc. Als er meer structuur is op dit gebied, kan er beter gebruik gemaakt worden van expertise van buiten de school.
- L. Klassen van 34 leerlingen zijn geen uitzondering. Differentiatie en aandacht voor de individuele behoeften van leerlingen zijn niet te realiseren bij deze groepsgroottes, dus er moet gestreefd worden naar kleinere klassen.

Hoofdstuk 7

Respect, tolerantie en interesse in elkaar

7.1 Visie

Respect, tolerantie en interesse voor elkaar liggen aan de basis van onze kennissamenleving. Wij stimuleren vrijheid van denken en eigen meningsvorming en actief luisteren naar elkaars opvattingen over mens en wereld. Zo scheppen wij een klimaat waarin met interesse gesproken en gedebatteerd kan worden over onderscheiden opvattingen en inzichten m.b.t. cultuur, wetenschap, maatschappij en politiek.

Bij alle onderwijsactiviteiten zoeken wij naar verbanden tussen onderwijsmateriaal en de maatschappij en de actualiteit.

Het pedagogisch klimaat staat aan de basis van ons onderwijsconcept. Een veilige sfeer en een cultuur van elkaar aanspreken en reflecteren op het eigen handelen, liggen ten grondslag aan de didactische keuzes die gemaakt worden.

Leerlingbegeleiding is gericht op drie pijlers: studiebegeleiding, sociaal-emotionele zorg en loopbaanoriëntatie, omdat we ons richten op hoofd, hart en handen.

7.2 Sterke punten

personeel

- In principe is iedere docent mentor of tutor en begeleidt deze docent de leerlingen niet alleen wat betreft hun resultaten, maar ook op sociaal-emotioneel gebied en bij hun loopbaanoriëntatie.
- De lijnen binnen school zijn kort. Als er een signalering plaats vindt, vindt ieder personeelslid al snel de weg naar de juiste persoon voor doorverwijzing.
- Het OOP is ook betrokken bij de veiligheid van de leerlingen. De conciërges surveilleren in de pauzes en rondom school en ook de administratie signaleert als het niet goed gaat met een leerling of als er ongewenst gedrag wordt vertoond.
- Docenten en OOP kunnen openlijk uitkomen voor hun seksuele geaardheid.

onderwijs

- Leerlingmentoren ondersteunen de mentoren in de eerste klas en geven ook lesjes. Deze leerlingmentoren worden aan het eind van het 3e leerjaar geselecteerd; zij schrijven een motivatiebrief en tezamen met hun behaalde cijfers vormt dit het selectie criterium.
- Leerlingen in leerjaar 4 doen allemaal een maatschappelijke stage van dertig uur, ook al is het niet langer verplicht gesteld vanuit het ministerie van onderwijs.
- (Wereld)burgerschapsvorming heeft een duidelijke plaats op het Novum. In de vorm van lesmodules wordt aandacht geschonken aan onderwerpen als racisme en discriminatie. Er worden Novumdagen georganiseerd over thema's als duurzaamheid, politiek (bezoek aan het Binnenhof) en seksuele geaardheid (voorlichting COC), en kennis van verscheidene religies (drie monotheïsmen) georganiseerd. In de bovenbouw worden de vakken filosofie en maatschappijwetenschappen aangeboden.
- Vanuit het decanaat ligt de focus op het ontwikkelen van de loopbaanvaardigheden, kwaliteitenreflectie en motievenreflectie, netwerkvaardigheden. Deze vaardigheden ondersteunen bij de ontwikkeling van de leerlingen tot capabele, autonome en verantwoordelijke burgers.

- Regelmatig wordt in de les aandacht besteed aan zaken die in de media spelen. Er wordt ingesprongen op de actualiteit. Leerlingen leren naar elkaar te luisteren, een mening te vormen over het onderwerp en met elkaar respectvol de discussie aan te gaan.
- In de vierde klas werken leerlingen bij het vak MAW in projectvorm voor goede doelen.

leerlingbegeleiding

- In het rapport van de onderwijsinspectie kwam naar voren dat wij op het punt van leerlingbegeleiding heel goed scoren.
- Gymnasium Novum is een kleine school met veel interactie tussen verschillende leerlagen. Daardoor wordt er weinig gepest tussen leerlingen van verschillende leerlagen.
- Wij geven onze leerlingbegeleiding vorm aan de hand van hoofd, hart en handen: de coördinator studiebegeleiding is er voor de cognitieve uitdagingen, de zorgcoördinator en de counselors voor de sociaal-emotionele zorg en de decaan voor de meer praktische loopbaanoriëntatie.
- Gymnasium Novum heeft waarden, normen en regels inzake gewenst en ongewenst gedrag. Deze staan beschreven in de schoolregels en het leerlingenstatuut. In het eerste leerjaar wordt bovendien door alle klassen besproken hoe zij willen dat zij met elkaar omgaan; dit leidt tot een aantal klasseafspraken gebaseerd op wederzijds respect en tolerantie.
- De leerlingen van het eerste tot en met derde leerjaar hebben één of twee mentoren per klas. De mentoren vormen het eerste contact tussen de ouders en de school en daarnaast zijn zij verantwoordelijk voor de begeleiding van de leerlingen in hun klassen. Gymnasium Novum kent in de bovenbouw geen klassenmentoraat. Elke leerling kiest een tutor die de leerling van klas 4 t/m 6 zal begeleiden. De tutor leert de leerling hierdoor goed kennen en dit vormt een goede basis voor de vertrouwensband.
- In het mentoruur in de onderbouw wordt onder andere ook aandacht besteed aan veiligheid, geluksgevoel, omgaan met elkaar binnen de groep, iedereen is anders en pesten.
- Een GSA is een groep leerlingen en docenten die willen dat hun school veilig is voor iedereen. Of je nu homo, hetero, lesbo, bi of in dubio bent. De Novum GSA organiseert elk jaar een aantal activiteiten rond 'paarse vrijdag'. Het COC verzorgt gastlessen op school. Door de GSA voelen leerlingen zich vrij om uit te komen voor hun seksuele geaardheid.

organisatie

- Er is veel aandacht voor leerlingbegeleiding. De school heeft twee counselors en een vertrouwenspersoon bij wie de leerlingen naast hun mentor/tutor bij terecht kunnen. Daarnaast is er een zorgcoördinator en een coördinator studiebegeleiding.
- Er wordt een aantal tests afgenomen om leerlingen beter te kunnen begeleiden. Zo is er een opsporingsdictee dyslexie in de eerste klas, een faalangst test SSAT (eventueel gevolgd door een faalangstreductietraining), de KIVPA-vragenlijst (korte, indicatieve vragenlijst voor het opsporen van psychosociale problematiek bij adolescenten) van de GGD in klas 2 en in klas vier een vragenlijst over

algemene gezondheid en levensstijl door de GGD. In de bovenbouw is er de mogelijkheid tot een loopbaanorientatie test.

- Het schoolgebouw is klein en overzichtelijk. Er hangt een prettige sfeer.

7.3 Ontwikkelpunten

personeel

A. De werkdruk op Gymnasium Novum is heel hoog. Er moet kritisch gekeken worden naar het taakurenbeleid en docenten moeten getraind worden op het gebied van time-management en het aangeven van hun grenzen.

B. Er moet een schoolcultuur ontstaan waarin iedereen elkaar kan aanspreken op gedrag en de naleving van afspraken.

C. Er is behoefte aan een veilig werkklimaat binnen de school. Er moet geëvalueerd worden in hoeverre het personeel zich veilig voelt binnen school en wat er voor nodig is om een veilig werkklimaat te krijgen.

D. Het personeel is niet op de hoogte van kenmerken en specifieke eigenschappen van leerlingen met een leerstoornis, een ontwikkelingsstoornis of hoogbegaafdheid. Er is geen training voor nieuwe docenten en ook geen nascholing op het gebied van leerlingen met een leerstoornis, ontwikkelingsstoornis of hoogbegaafdheid. Het personeel zou leerlingen met zorgbehoefte beter moeten kunnen signaleren en met hen om kunnen gaan. Hiertoe dient er o.a. voorzien te worden in scholing op het gebied van gesprekstechnieken met 'moeilijke leerlingen' en duidelijke voorlichting over eventuele zorgleerlingen.

onderwijs

E. Bij alle vakken zou regelmatig aandacht besteed moeten worden aan maatschappelijke zaken en (wereld)burgerschap, niet alleen vanuit een actuele aanleiding.

F. Leerlingen kunnen hun profielwerkstuk doen bij Worldschool, waarbij ze deelnemen aan kleine projecten in ontwikkelingslanden en zo bijdragen aan initiatieven en ontwikkelingen in die landen.

G. Er moet een plan komen om de leerlingen digitaal geletterd te maken, zodat leerlingen op verantwoorde en kritische wijze met het internet als informatiebron om leren gaan.

leerlingbegeleiding

H. Er moet een pestprotocol komen. Omdat in de vierde klas nieuwe basisgroepen zijn samengesteld zou hier een dag georganiseerd kunnen worden rondom het thema 'over de streep'. Er moet ook schoolbreed aandacht zijn voor het omgaan met social media en bijvoorbeeld sexting.

I. Met ingang van schooljaar 2015-2016 is het verplicht om een OPPop te stellen voor leerlingen die extra begeleiding nodig hebben op welk gebied dan ook.

organisatie

J. Novum wil een professionele organisatie zijn waar ieder individu kan en zal worden aangesproken op zijn of haar verantwoordelijkheden. De verantwoordelijkheden moeten zo laag mogelijk in de organisatie worden geplaatst.

K. Uit de inventarisatie ten behoeve van het schoolplan kwam naar voren dat om de werkdruk te verlagen er behoefte is aan administratieve ondersteuning voor het personeel. Onderzocht moet worden wat de behoefte precies is en hoe deze vorm kan krijgen.

L. Bij ingrijpende en belangrijke beslissingen moeten meer personeelsleden direct betrokken worden. Commissies die hieraan werken moeten uit meer leden bestaan en er moeten meer LD-docenten bij betrokken zijn.

M. Nieuwe docenten moeten behalve door een BOS ook begeleid worden door een sectielid.

N. De communicatie binnen Gymnasium Novum en de communicatie vanuit school naar buiten moet verbeteren. Er moet meer en eenduidiger gecommuniceerd worden met inachtneming van de ontvanger.

O. Uit het inspectierapport kwam naar voren dat in de kwaliteitscyclus op Novum het onderdeel implementatie na evaluatie ontbreekt; er wordt wel geëvalueerd, maar er gebeurt nog te weinig met de resultaten. Er moeten in de kwaliteitscyclus vervolgcycli naar aanleiding van evaluaties ingezet worden.

Hoofdstuk 8 De beleidsvoornemens geformuleerd als doelen

In de vorige hoofdstukken is een aantal ontwikkelpunten geformuleerd. In dit hoofdstuk worden deze ontwikkelpunten verwoord in doelen. Deze doelen liggen aan de basis voor de jaarlijkse ontwikkelplannen. In een ontwikkelplan wordt een bepaald onderwerp SMART (specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch, tijdgebonden) uitgewerkt. Ontwikkelplannen worden opgesteld op meerdere niveaus: schoolbreed (door stafleden en/of werkgroepen), sectiebreed (door secties) of onderwerpgerelateerd (door bijv. gremia als decanen). Daarnaast werken we met persoonlijke ontwikkelplannen (POP) m.b.t. de individuele ontwikkeling van personeelsleden. Een ontwikkelplan heeft een looptijd van een jaar.

De komende 4 jaar richt Novum zich op de hieronder genoemde doelen. Naast deze doelen worden hieronder ook de doelen genoemd die vanuit andere geledingen naar voren zijn gekomen als speerpunten voor de komende 4 jaar.

8.1 personeel

Doel/ontwikkelplan	Verantwoordelijk	Uitvoerenden	benodigde scholing/externe ondersteuning
interview en reflectie inbedden in de organisatie. Facilitering in tijd en cultuuromslag is nodig	werkgroep I&R	docenten	'leerKRACHT'
tijd (en momenten) voor professionalisering creëren. meer verantwoordelijkheden bij personeelsleden, stimuleren en faciliteren autonomie	directie + staf	team, individueel en in groepsverband	
differentiatie invoeren via Leerlabs en docenten via olievlekwerking enthousiasmeren	hrs / jnb (staf lid: mll)	klein groepje docenten	Leerlabs
cultuuromslag bewerkstelligen ten aanzien van individuele leerpaden	hrs / jnb (staf lid: mll)	team	Leerlabs
aandacht voor werkdruk personeel	directie / MR	personeel	
aanspreekcultuur organiseren	directie	team	
veilige sfeer creëren	staf	team	bestuur

scholing en training voor docenten over leerlingen met een zorgbehoefte	studiecoördinator en zorgcoördinator	docenten	extern (centrum voor autisme bijv)
opbrengstgericht werken kan nog beter, bijvoorbeeld door het gebruik van sectie-leanbords, ontwikkelplannen en programma's als CumLaude	directie	secties	
cyclus personeelsgesprekken versterken op basis van "pasfoto-gegevens" en bekwaamheidsdossiers Alle docenten hebben vanaf 2015-2016 jaarlijks een personeelsgesprek	directie	directie	
inschrijven register leraar (per 2017 verplicht)	directie	docenten	

8.2 onderwijs

Doel/ontwikkelplan	Verantwoordelijk	Uitvoerenden	scholing/externe ondersteuning
examenresultaten verbeteren - verbeterplan schrijven en uitvoeren	staf, sectie wiskunde, sectie KT	staf, sectie wiskunde, sectie KT	
werkgroep differentiatie opzetten om differentiatie veel meer in te bedden in de huidige schoolcultuur - onderzoeken mogelijkheden, lijst opstellen en framework leerarrangementen opbouwen (via Leerlabs)	hrs / jnb / loo (staflid: mll)	klein groepje docenten	Leerlabs: coach Richard de Jong financiële middelen vanuit Leerlabs scholing differentieren in een leerkring via KPC
vervolg in kaart brengen onderwerpen per sectie teneinde overlap te voorkomen, de doorlopende leerlijn te borgen en vakoverstijging	werkgroep	vakgroepen	

en vakintegratie te bevorderen			
ontwikkelen vak Kunst in de onder- en bovenbouw	werkgroep met leden uit secties kcv, KuBV, muziek, drama	vakdocenten	
er moet een schoolbrede structuur komen waarin de mogelijkheid tot versnellen en verrijken buiten de lessen is ingebed en leerlingen die dat aan kunnen zelf hun leerarrangement kunnen samenstellen.	werkgroep hsk, loo, mll, ovm, rol	team	
het aanbod van en de vorm van Novumuren moet worden aangepast	ljc 1 en 2	personeelsleden	
onderzoeken mogelijkheden versterkt Engels	directie + sectie Engels	sectie Engels	
Novumband meer duidelijkheid en richting geven als middel tot differentiatie	directie, NBA-coördinator, ljc 4 en ljc 5/6	docenten bovenbouw	
borgen aandacht voor maatschappelijke zaken en (wereld)burgerschap	nog niemand benaderd, maar een collega die dit leuk/interessant vindt	team	
Worldschool inschakelen bij pws.	PWS-coördinator + studiecoördinator	leerlingen	
leerlingen digitaal geletterd maken, om verantwoord om te gaan met internetbronnen	nog niemand benaderd, maar een collega die dit leuk/interessant vindt	team	

onderzoeken en vaststellen wat de Novum definitie van excellent onderwijs is en als school uitspraak doen over wanneer we zelf vinden dat we excellent onderwijs leveren.	staf	team	
---	------	------	--

8.3 leerlingbegeleiding

Doel/ontwikkelpunten	Verantwoordelijk	Uitvoerenden	scholing/externe ondersteuning
kennisuitwisseling over leerlingbegeleiding (meer thematische bijeenkomsten over algemene onderwerpen, dus niet de leerlingen specifiek) waardoor er betere signalering komt, en men beter leert omgaan met verschillen	zorgcoördinator, hoogbegaafdencoördinator		sprekers op specifieke onderwerpen
activiteiten van leerlingen op het gebied van LOB moeten geregistreerd worden in magister	hrs	tutores	
betere afbakening van de verschillende begeleidingstaken	leerlingbegeleiders zoals decaan/tutor etc	leerlingbegeleiders	
leerbehoeftes aangeven in leerlingpanels	coördinator studiebegeleiding	leerlingen	
zesjescultuur/ onderpresteren in	werkgroep / staf	mentoren/tutores	scholing / groeps-

kaart brengen.			screening CBO
opstellen pestprotocol	staf	llv, mll	
initiëren "over de streep"	ljc4	ljc 4	
opstellen OPP's	zorgcoördinator	mentoren/tutores	

8.4 organisatie

Doel/ontwikkelplan	Verantwoordelijk	Uitvoerenden	scholing/externe ondersteuning
overleg tussen vakgroepen tbv ontwikkelen vakoverstijgend lesmateriaal, overlegmomenten opnemen in jaaragenda	nog niemand benaderd, maar graag een collega die dit leuk/interessant vindt	vakdocenten	
onderzoeken effectiever vergaderen - evaluatie gebruik Google Drive	Staf		
meer lokalen	directie	bouwvakkers	
verbeteren rooster en lokalenrooster	staf	roostermaker	
realiseren nieuwe sportfaciliteiten	gemeente Leidschendam-Voorburg	bouwvakkers	
goed op poten zetten versneld examenmogelijkheid	ljc 5&6 + examencoördinator		
organisatie Novumband verbeteren (aanleveren inhoud, inschrijven)	NBA-coördinator + staf	team	

verbeteren/Magister 6)			
inventariseren taken en contactpersonen verantwoordelijk voor samenwerking met andere organisaties, bedrijven en universiteiten; lijst opstellen en publiceren	nog niemand benaderd, maar graag een collega die dit leuk/interessant vindt	contactpersonen	
streven naar kleinere klassen in de formatie	staf		
onderzoeken behoeften aan welke vorm van administratieve ondersteuning voor personeel	werkgroep		
nieuwe docenten worden behalve door een BOS ook begeleid door een sectielid, sectielid wordt gefaciliteerd	BOS	BOS/sectie	
verbeteren communicatie binnen de school en naar buiten	staf		
Er moeten in de kwaliteitscyclus vervolgacties naar aanleiding van evaluaties ingezet worden.	staf + werkgroep		

Bijlage 1 Voorbeeld ontwikkelplan

2.3 Excellente leerlingen (MLL/HSK/ROL)

korte en lange termijn aanpak

2.3.1 Voorgeschiedenis + stand van zaken

Gymnasium Novum is een innovatieve kennissamenleving voor leergierige en ambitieuze leerlingen. Zo luidt het eerste deel van de missie van Gymnasium Novum. Wij streven er dan ook naar om die leergierige en ambitieuze leerlingen die binnen komen in klas 1, leergierig en ambitieus te houden. Dat doen we op twee manieren:

A] Extra curriculaire uitdaging.

In de onderbouw vinden deze activiteiten plaats naast het reguliere curriculum, denk aan bijvoorbeeld de Legoleague, olympiades, kangoeroewedstrijden, THIMUN, Tube Your Future.

In de bovenbouw komen deze activiteiten soms in plaats van een deel van het curriculum, soms ook naast het reguliere curriculum. Denk hier ook aan THIMUN en Olympiades, maar ook aan FTC, Junior TU Delft, Pre-university College, Lapp-Top.

B] Uitdaging binnen het curriculum.

In de onderbouw verbreden we. Er is uitdaging, maar die is voor iedereen hetzelfde binnen het curriculum, niet per individu verschillend. De keuzes voor de leerling in de onderbouw zijn beperkt. Er is al verbreding voor iedereen in het reguliere curriculum in vergelijking met andere scholen. Er is ook aanbodgestuurde verrijking bij bijvoorbeeld vakken als wiskunde, mvt en biologie.

In de bovenbouw is er meer keuze. Denk aan de profielkeuze, maar ook binnen de Novumband is er voor het individu meer uitdaging te vinden. Dat geldt ook bijvoorbeeld voor het geven van lesjes in het basisonderwijs of het geven van bijles. Uit de tevredenheidsenquetes die in het voorjaar van 2013 zijn afgenomen, blijkt dat leerlingen ook meer behoefte hebben aan individuele differentiatie

We beperken ons daarom in dit schooljaar tot de excellente leerlingen in de bovenbouw. Hoe kunnen we deze leerlingen uitgedaagd houden?

Daarvoor maken we onderscheid in drie groepen leerlingen:

- 1] de leerlingen die op niveau het curriculum doorlopen.
- 2] de leerlingen die onder het gewenste niveau presteren.
- 3] de leerlingen die excellent presteren.

In dit schooljaar richten we ons op de derde groep leerlingen.

2.3.2 Doel

Op een categoriaal gymnasium zitten veel excellente leerlingen. Door het uitdagende curriculum en de extra brede opleiding kunnen veel van deze leerlingen blijven excelleren. Het curriculum in de bovenbouw laat veel ruimte voor eigen keuzes en voor een individueel en op maat gemaakt programma. Dit schooljaar willen we kijken naar de mogelijkheden voor excellente leerlingen. We willen een database maken met uitdagingen, waar leerlingen uit kunnen kiezen.

2.3.3 Activiteiten

We willen het aanbod dat er is interessanter maken voor deze excellente leerlingen. Dat kun je op drie manieren doen:

- 1] Compacten en daarna verrijken: het bestaande curriculum verkorten door de leerling versneld het programma te laten volgen of door de leerling een gedeelte van het programma te laten overslaan, en vervolgens andere, moeilijkere stof aanbieden.
- 2] keuzes geven.
- 3] verdiepen.

In dit schooljaar ligt onze focus op 2 en 3 voor de bovenbouw.

Dat gaan we doen door middel van de volgende activiteiten:

A] Bezoeken van andere scholen om te kijken hoe zij omgaan met excellente leerlingen. We zullen o.a. een bezoek brengen aan het Alfrink en het Picasso in Zoetermeer.

B] Een database maken met mogelijkheden voor excellente leerlingen. Te denken valt aan FTC, Olympiades, Novumband-aanbod, Junior TU Delft, Cambridge Engels, maar ook opdrachten waar leerlingen verdiepend per vak mee aan de slag kunnen.

C] Wie beschouwen we dan op dit moment als excellente leerling? Om te beginnen nemen we de 10% best presterende leerlingen van klas 4 en 5 (dat is een willekeurig gekozen getal). Deze leerlingen gaan aan de slag met de initiatieven die bij B] in kaart gebracht zijn.

D] Klankbordgroep van de leerlingen die dit programma volgen met MLL.

2.3.4 Tijdpad

A] In november 2014 bezoek aan de scholen

B] Tot februari 2015 werken aan een voorlopige database. Leerlingen vanaf februari 2015 ook echt laten werken vanuit dit programma.

C] Bij de eerste rapportvergadering kunnen we vaststellen welke leerlingen dat zijn.

D] November 2014/ Februari 2015/ Juni 2015

2.3.5 Taakbeleid en financiën

Er is geen extra facilitering in het schooljaar 2014-2015 voor docenten in het taakbeleid, maar we hopen dat docenten o.a. hun activiteiten in het kader van leerKRACHT zullen inzetten bij het ontwikkelen van een programma voor de excellente leerling.

2.3.6 Evaluatie en vervolgactiviteiten

Evaluatie mei 2015